

Шановні, батьки!

Окрім допомоги, яку вам може надати фонд “Таблеточки”, ви маєте право на одержання допомоги від держави. Цей документ містить перелік пільг, які закріплені нормативно-правовими актами України, та інформацію щодо їх отримання.

Права дитини

Дитина може бути визнана дитиною з інвалідністю

Онкохвору дитину можуть визнати **дитиною з інвалідністю** або **дитиною з інвалідністю підгрупи А** залежно від того, якою мірою втрачене здоров'я і в якому обсязі вона потребує постійного стороннього догляду, допомоги або диспансерного нагляду¹.

Встановити дитині одну з цих особливих категорій може лікарсько-консультативна комісія (далі — «ЛКК»).

Для цього ваш лікар після повного медичного обстеження, визначення діагнозу, лікування і реабілітації направляє інформацію про стан здоров'я вашої дитини до відповідної ЛКК.

До ЛКК ваш лікар має подати такі документи:

- історію розвитку дитини за відповідною формою МОЗ;
- виписку з медичної карти стаціонарного хворого або консультаційного висновку спеціаліста, видану після стаціонарного або амбулаторного обстеження та лікування дитини в закладах охорони здоров'я з обґрунтуванням медичних показань для визнання дитині категорій «дитина з інвалідністю» або «дитина з інвалідністю підгрупи А»;
- план медичної реабілітації;
- копію паспорта батька або матері дитини.

Після отримання документів ЛКК призначає засідання, на котрому має бути присутня дитина, один з батьків та лікар. Якщо дитина або батьки через стан здоров'я не можуть бути присутніми на засіданні ЛКК, про це треба заздалегідь попередити лікаря, і огляд проведуть за місцем перебування дитини.

Якщо ЛКК визнає вашу дитину «дитиною з інвалідністю» або «дитиною з інвалідністю підгрупи А», ви отримаєте **медичний висновок**. У ньому зазначаються прізвище, ім'я, по батькові та дата народження дитини, прізвище, ім'я, по батькові матері або батька (або опікуна), місце проживання, захворювання, дата видачі та дата наступного переогляду.

Медичний висновок видається на певний строк, який вказується у документі.

За місяць до закінчення строку проводиться переогляд, тобто до цієї дати ваша дитина має пройти повний медичний огляд, а лікар — подати всі необхідні (див. вище) документи до ЛКК.

За місяць до того, як дитині виповниться 18 років, треба подати документи в комісію для дорослих — медико-соціальну експертну комісію (МЦЕК).

Дитина з інвалідністю має право на соціальну допомогу, а батьки — на виплату надбавки на догляд за дитиною

Дитина з інвалідністю **має право отримувати соціальну допомогу** у розмірі 70% прожиткового мінімуму для людей, які втратили працездатність², з 1 липня 2019 року — 1 094 грн 80 коп.

¹ пункт 3 Порядку встановлення лікарсько-консультативними комісіями інвалідності дітям: особам віком до 18 років комісіями встановлюється категорія «дитина з інвалідністю», а особам віком до 18 років, які мають виключно високу міру втрати здоров'я та надзвичайну залежність від постійного стороннього догляду, допомоги або диспансерного нагляду інших осіб і які фактично не здатні до самообслуговування, - категорія «дитина з інвалідністю підгрупи А».

² Абз. 5 ст. 2 Закону України «Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю»

Ви маєте право отримати **надбавку за догляд**, якщо³:

- ви є мамою, батьком, усиновителем, опікуном, піклувальником;
- доглядаєте за дитиною з інвалідністю;
- не працюєте, не навчаєтеся (крім заочної форми навчання), не проходите службу, не займаєте виборної посади або перебуваєте у відпустці у зв'язку з доглядом за дитиною до досягнення нею трирічного віку, у відпустці у зв'язку з вагітністю та пологами, у відпустці без збереження заробітної плати.

Якщо ви доглядаєте за дитиною з інвалідністю підгрупи А, надбавка за догляд призначається незалежно від факту роботи, навчання, служби.

Одинокій матері або одинокому батьку надбавку за догляд призначають незалежно від факту роботи, навчання, служби.

Розмір надбавки за догляд за дитиною з інвалідністю підгрупи А з 1 липня 2019 року становить:

віком до 6 років — 1 699 грн;
віком від 6 до 18 років — 2 118 грн.

Розмір надбавки за догляд за дитиною з інвалідністю з 1 липня 2019 року становить:

віком до 6 років — 849 грн 50 коп.;
віком від 6 до 18 років — 1 059 грн.

Порядок призначення соціальної допомоги

Соціальну допомогу призначає місцева державна адміністрація на строк, зазначений у медичному висновку ЛКК.

Для отримання соціальної допомоги батьки, усиновителі, опікуни або піклувальники подають до управління праці та соціального захисту населення за місцем проживання такі документи⁴:

- заяву про призначення соціальної допомоги у довільній формі. У будь-якому разі в управлінні вам підкажуть як правильно заповнити заяву;
- копію свідоцтва про народження або паспорта дитини;
- копії документів, що можуть підтверджувати місце проживання дитини (якщо у дитини немає паспорта);
- копію паспорта батьків, усиновителів, опікуна або піклувальника;
- медичний висновок ЛКК.

Якщо заяву подаватиме опікун або піклувальник, до заяви потрібно додати рішення відповідного органу про встановлення опіки чи піклування.

Якщо ви плануєте отримувати надбавку за догляд, то до вищезазначених документів треба додати довідку про те, що ви не працюєте або наказ за місцем роботи та інші документи, що підтверджують ваше перебування у відпустці.

Вам мають дати розписку про прийняття заяви та доданих документів із зазначенням дати прийому заяви.

Далі — щомісячно до наступного перегляду вам виплачуватиметься соціальна допомога.

Дитину можуть забезпечити технічними та іншими засобами реабілітації

Ви можете безкоштовно отримати засоби реабілітації для дитини або грошову компенсацію за самостійне придбання таких засобів.

Види засобів реабілітації:

- а) протезно-ортопедичні вироби, у тому числі ортопедичне взуття;
- б) спеціальні засоби для самообслуговування та догляду;
- в) допоміжні засоби для особистої рухомості, переміщення та підйому;
- г) меблі та оснащення;
- д) спеціальні засоби для орієнтування, спілкування та обміну інформацією;
- е) спеціальні засоби для освіти (включаючи літературу для сліпих);
- є) спеціальне фізкультурно-спортивне обладнання і спорядження, спортивний інвентар.

Детальний перелік засобів реабілітації [тут](#).

³ ст. 3 Закону України «Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю»

⁴ ст. 8 Закону України «Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю»

Як отримати засоби реабілітації:

1. Перевірити, що в індивідуальній програмі реабілітації вашої дитини (далі — ІПР) визначено, що дитина потребує технічного або іншого засобу реабілітації⁵.
2. Подати до органу соціального захисту населення або виконавчого органу ради ОТГ
 - за місцем проживання дитини такі документи⁶:
заяву про взяття на облік за визначеною формою (можна подивитися [тут](#))
 - паспорт або свідоцтво про народження дитини, її ІПН;
 - довідка про місце проживання дитини;
 - висновок ЛКК;
 - ІПР, що містить показання для забезпечення технічними та іншими засобами реабілітації;
 - довідку з місця навчання дитини;
 - ваш паспорт.
- Після подачі документів орган соціального захисту населення надає вам електронний каталог із засобами реабілітації та переліком підприємств, до яких ви можете звернутися⁷, а також направлення на отримання засобу реабілітації.
3. Вибрати підприємство, яке виготовить для дитини засіб реабілітації, і повідомити про свій вибір орган соціального захисту населення.
4. Після цього протягом трьох робочих днів орган соціального захисту населення передає ваше замовлення підприємству.
5. Підприємство протягом 20 робочих днів погоджується або відмовляється виготовити вашій дитині засіб реабілітації.
6. У разі відмови ви маєте обрати інше підприємство.
7. У разі згоди укладається договір:
 - Якщо дитині потрібні протези нижніх або верхніх кінцівок, шарнірні ортези на нижні кінцівки або колісне крісло, орган соціального захисту укладає тристоронній договір з вами і підприємством.
 - Якщо дитині потрібні технічні та інші засоби реабілітації окрім вищезазначених, орган соціального захисту укладає договір тільки з підприємством.Протягом 40 робочих днів виготовляють засоби реабілітації і після підписання акту приймання-передачі передають вам і дитині.

Порядок отримання протезно-ортопедичних виробів, ортопедичного взуття та допоміжних засобів для особистого догляду та захисту інший.

Після виконання пунктів 1-3 з попереднього переліку дій вам потрібно самостійно звернутися до обраного підприємства із такими документами:

- 1) заявою (форма [тут](#)),
- 2) направленням,
- 3) свідоцтвом про народження або паспортом дитини,
- 4) вашим паспортом.

Детальніше можна прочитати [тут](#) і п.31 – 38 [тут](#)

Порядок отримання допоміжних засобів для особистої гігієни, особистої рухомості, переміщення та підйому, меблів, оснащення і спеціальних засобів для орієнтування також дещо відрізняється від попередніх.

Зокрема, вам потрібно звернутися до органу соціального захисту населення за місцем проживання дитини і подати:

- заяву (форма [тут](#)),
- направлення,
- ваш паспорт та паспорт або свідоцтво про народження дитини⁸.

Детальніше можна подивитися [тут](#) п.39-46.

⁵ П.2, 6 Порядку забезпечення технічними та іншими засобами реабілітації осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю та інших окремих категорій населення і виплати грошової компенсації вартості за самостійно придбані технічні засоби реабілітації

⁶ П. 15 Порядку забезпечення технічними та іншими засобами реабілітації осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю та інших окремих категорій населення і виплати грошової компенсації вартості за самостійно придбані технічні засоби реабілітації

⁷ П.20 Порядку забезпечення технічними та іншими засобами реабілітації осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю та інших окремих категорій населення і виплати грошової компенсації вартості за самостійно придбані технічні засоби реабілітації

⁸ П. 39 Порядку забезпечення технічними та іншими засобами реабілітації осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю та інших окремих категорій населення і виплати грошової компенсації вартості за самостійно придбані технічні засоби реабілітації

Ви можете отримати компенсацію за такі засоби:

- 1) допоміжні засоби для особистої рухомості, переміщення та підйому,
- 2) спеціальні засоби для орієнтування, спілкування та обміну інформацією,
- 3) протези молочної залози, ліфи для кріплення протезів молочної залози, ортези на верхні кінцівки,
- 4) друге крісло колісне першочергово.

Детальніше перелік засобів реабілітації, за які ви можете отримати грошову компенсацію, [тут](#).

Про можливість та порядок виплати компенсації ви дізнаєтеся в органі соціального захисту населення, коли будете подавати заяву про взяття на облік.

Виплата компенсації здійснюється на підставі фіскального чека, який підтверджує придбання виробу у підприємства⁹.

Забезпечення іншими засобами

Інші засоби — це сечоприймачі чоловічі та жіночі, високопоглинальні прокладки для жінок, які страждають нетриманням сечі, калоприймачі, підгузки, а також технічні засоби: глюкометри, термометри та тонометри, штучні протези клапанів серця, біфуркаційні судинні протези, лінійні судинні протези, кондуїти, електрокардіостимулятори, оксигенатори, набори для проведення коронарографії, набори для стентування коронарних судин без лікувального покриття, набори для 7 П.20 Порядку забезпечення технічними та іншими засобами реабілітації осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю та інших окремих категорій населення і виплати грошової компенсації вартості за самостійно придбані технічні засоби реабілітації

проведення аортокоронарного шунтування, набори для імплантації механічного клапана серця, однокамерні ШВРС (SSI) з біполярним електродом, двокамерні ШВР (DDDR), кардіовертери-дефібрилятори однокамерні, кардіовертери-дефібрилятори двокамерні, протези очей, епіпротези, орбітальні імплантанти, протези щелеп, протези зубів, кохлеарні імплантанти, голосові протези, протези вушної раковини, клапанні лікворошунтуючі імплантанти, ендопротези суглобів, в тому числі ендопротези суглобів з видовженням для онкологічних хворих¹⁰.

Як отримати ці засоби:

1. Перевірити, чи зазначений потрібний засіб в ІПР дитини.

2. Звернутися до територіального органу охорони здоров'я (Міністерство охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, структурний підрозділ з питань охорони здоров'я обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій) і подати:

- заяву (форма [тут](#));
- завірену копію паспорта або свідоцтва про народження дитини;
- завірену копію картки платника податків;
- завірену копію довідки про реєстрацію місця проживання дитини;
- завірену копію медичного висновку ЛКК;
- завірену копію ІПР;
- ваш паспорт.

3. Засіб видається дитині у порядку черги.

4. Після видачі засобу складається та підписується відомість, де ви ставите підпис.

Ви можете отримати автомобіль

Ви можете отримати для вашої дитини автомобіль з ручним керуванням на пільгових умовах — оплата 30% вартості¹¹.

Умовами отримання машини є:

- ви не маєте в особистому користуванні автомобіля, у тому числі придбаного за власні кошти або отриманого через структурний підрозділ з питань соціального захисту населення, що перебував в експлуатації менше 10 років;
- протягом 7 років перед взяттям на облік і за час перебування на обліку не отримували автомобіль як благодійну допомогу або протягом цього часу не реєстрували придбаний автомобіль, строк експлуатації якого менше 5 років;
- місце реєстрації дитини та того з батьків, хто керуватиме автомобілем, однакове¹²;
- ви маєте водійські права¹³.

⁹ П.53 Порядку забезпечення технічними та іншими засобами реабілітації осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю та інших окремих категорій населення і виплати грошової компенсації вартості за самостійно придбані технічні засоби реабілітації

¹⁰ П.2 Порядку забезпечення інвалідів і дітей-інвалідів технічними та іншими засобами

¹¹ П. 31 Порядку забезпечення осіб з інвалідністю автомобілями

¹² Абз. 7 п. 5 Порядку забезпечення осіб з інвалідністю автомобілями

¹³ П.5 Порядку забезпечення осіб з інвалідністю автомобілями

Яким чином можна отримати автомобіль:

1. У медичному висновку ЛКК має зазначити, що дитина потребує забезпечення автомобілем, і дати направлення за медичними показаннями до МСЕК для отримання довідки на забезпечення батьків або законних представників дитини автомобілем.

2. Звернутися до органу соціального захисту населення за місцем реєстрації і подати

- такі документи:
- заяву;
- копію медичного висновку ЛКК;
- копію паспорта або свідоцтва про народження дитини; паспорт батька, матері, усиновителя, опікуна чи піклувальника, який керуватиме автомобілем;
- копію картки платника податків дитині та того з батьків, хто керуватиме автомобілем;
- документ про реєстрацію місця проживання дитини та того з батьків, хто керуватиме автомобілем¹⁴.

3. В порядку черговості ви можете отримати автомобіль на пільгових умовах.

Також **для вашої дитини можна отримати автомобіль в порядку гуманітарної допомоги**¹⁵.

Як це працює:

- Ваша дитина має бути на обліку у територіальному органі соціального захисту населення за місцем реєстрації (п. 1, 2 вище).
- Автомобіль на момент ввезення на митну територію України має бути виготовленим не більш ніж 8 років тому, з об'ємом двигуна не більше 1800 куб. см¹⁶.
- Іноземець дарує вашій дитині безкоштовно автомобіль. Це оформлюється, наприклад, на дарчому листі на офіційному нотаріальному бланку держави, в якій здійснюється дарування. Дарування оформлюється на управління праці та соціального захисту за місцем реєстрації вашої дитини з обов'язковим зазначенням прізвища, ім'я та по батькові вашої дитини.
- Разом з дарчим листом подається технічний паспорт з нотаріально завіреним перекладом українською і довідка про зняття автомобіля з обліку у державі, в якій його подарували.
- Ввезення автомобіля на митну територію України без сплати митних платежів.
- У реєстраційних документах на автомобіль сервісний центр МВС робить позначку про видачу автомобіля структурним підрозділом з питань соціального захисту населення і заборону відчуження автомобіля та передачі права керування автомобілем без дозволу¹⁷.
- Через 10 років ваша дитина отримує автомобіль у власність.

Ваша дитина у разі амбулаторного лікування має право безкоштовно отримати лікарські засоби за рецептами лікарів, але тільки для лікування основного онкозахворювання¹⁸

На сьогодні МОЗ купує певні види лікарських засобів для онкохворих, які можна отримати безкоштовно. Перевірити наявність такого засобу у вашій лікарні можна, звернувшись із запитом або, перевіривши наявність ліків за [посиланнями](#).

Більше можна дізнатись [тут](#).

Запитуйте у вашого лікаря як можна отримати ці ліки, ваша дитина має на них право.

¹⁴ П. 34 Порядку забезпечення осіб з інвалідністю автомобілями

¹⁵ П. 41 Порядку забезпечення осіб з інвалідністю автомобілями

¹⁶ Ст. 6 Закону України «Про гуманітарну допомогу»

¹⁷ П.42 Порядку забезпечення осіб з інвалідністю автомобілями

¹⁸ Абз. 9 пп.1 п. 1 Переліку груп населення, у разі амбулаторного лікування яких лікарські засоби за рецептами лікарів відпускаються безоплатно або на пільгових умовах та Переліку категорій захворювань, у разі амбулаторного лікування яких лікарські засоби відпускаються безоплатно

Ваша дитина може отримати безкоштовну санаторно-курортну путівку або компенсацію за її невикористання¹⁹.

Для отримання путівки потрібно:

- перебувати на обліку в органах соціального захисту населення за місцем реєстрації дитини²⁰;
- подати заяву та медичну довідку закладу охорони здоров'я за формою №070/о. Медичну довідку видає ЛКК під час встановлення інвалідності або переогляду вашої дитини²¹.
- очікувати черги на отримання путівки.

У разі неотримання путівки протягом попередніх трьох календарних років²² ви можете звернутися до територіального органу соціального захисту із такими документами²³:

- заява про виплату грошової компенсації;
- медична довідка за формою 070-О про необхідність забезпечення санаторно-курортним лікуванням²⁴;
- посвідчення вашої дитини.

Ваша дитина та одна людина, яка її супроводжує, має право на безплатний проїзд у пасажирському міському транспорті (крім таксі) за наявності посвідчення або висновку ЛКК.

Ваша дитина та одна людина, яка її супроводжує, має право на оплату 50% вартості проїзду на внутрішніх лініях (маршрутах) повітряного, залізничного (лише плацкарт), річкового та автомобільного транспорту з 1 жовтня по 15 травня. Така пільга надається вашій дитині та її супроводжуючому за наявності посвідчення та/або висновку ЛКК перед купівлею квитка.

Ваша сім'я має право на першочергове отримання квартири або садибних (одноквартирних) житлових будинків в оренду²⁵.

Однак це право на практиці дуже важко реалізувати.

Що для цього потрібно:

- Перебувати на соціальному квартирному обліку.

Перебувати на соціальному квартирному обліку можуть громадяни України:

- а) для яких таке житло є єдиним місцем проживання або які мають право на поліпшення житлових умов відповідно до закону²⁶;
- б) середньомісячний сукупний дохід яких за попередній рік з розрахунку на одну особу в сумі менший від величини опосередкованої вартості найму житла в їхньому населеному пункті та прожиткового мінімуму, встановленого законодавством;
- в) внутрішньо переміщені особи, які не мають іншого житла для проживання на підконтрольній українській владі території або житло яких зруйновано (знищене) або пошкоджене до стану, непридатного для проживання, внаслідок проведення антитерористичної операції та здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях.

¹⁹ П. 6 ст. 38 Закону <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/875-12>

²⁰ П. 3 Порядку забезпечення санаторно-курортними путівками деяких категорій громадян структурними підрозділами з питань соціального захисту населення районних, районних у м. Києві держадміністрацій, виконавчими органами міських, районних у містах (у разі їх утворення (крім м. Києва) рад

²¹ Абз. 5 п. 5 ст. 7 Положення про лікарсько-консультативну комісію

²² П. 11 Порядку виплати деякими категоріям осіб з інвалідністю грошової компенсації замість санаторно-курортної путівки

та вартості самостійного санаторно-курортного лікування

²³ П. 3 Порядку виплати деякими категоріям осіб з інвалідністю грошової компенсації замість санаторно-курортної путівки

та вартості самостійного санаторно-курортного лікування

²⁴ П. 5 Порядку забезпечення санаторно-курортними путівками деяких категорій громадян структурними підрозділами

з питань соціального захисту населення районних, районних у м. Києві держадміністрацій, виконавчими органами міських, районних у містах (у разі їх утворення (крім м. Києва) рад

²⁵ П.11 ст. 12 Закону України «Про житловий фонд соціального призначення»

²⁶ Відповідно до ст. 34 Житлового кодексу України право на поліпшення житлових умов мають громадяни України, які:

1) забезпечені жилою площею нижче за рівень, встановлений законом (13,5 кв. м.);

2) які проживають у приміщенні, що не відповідає встановленим санітарним і технічним вимогам;

3) які хворіють на тяжкі форми деяких хронічних захворювань, у зв'язку з чим не можуть проживати в комунальній квартирі або в одній кімнаті з членами своєї сім'ї. Перелік зазначених захворювань затверджується Міністерством охорони здоров'я Української РСР

за погодженням з Українською республіканською радою професійних спілок;

4) які проживають за договором піднайму жилого приміщення в будинках державного або громадського житлового фонду чи за договором найму жилого приміщення в будинках житлово-будівельних кооперативів;

5) які проживають тривалий час за договором найму (оренди) в будинках (квартирах),

що належать громадянам на праві приватної власності;

6) які проживають у гуртожитках.

Громадяни, які потребують поліпшення житлових умов, беруться на облік для одержання жилих приміщень у будинках державного і громадського житлового фонду та вносяться до єдиного державного реєстру громадян, які потребують поліпшення житлових умов, порядок ведення якого визначає Кабінет Міністрів України.

Особливості навчання

Індивідуальна форма навчання

ЛКК під час встановлення інвалідності вашій дитині або під час проведення переогляду може видати висновок про переведення на індивідуальну форму навчання за станом здоров'я²⁷. Якщо такого висновку немає, ваша дитина може разом з іншими дітьми навчатись у садочку або у школі.

Види індивідуальної форми навчання²⁸:

- **сімейна (домашня) форма освіти** — можливість навчання вашої дитини у зручному для неї місці батьками чи із залученням інших осіб (родичів, приватних педагогів і т.д.) за рахунок батьків²⁹. Відповідальність за здобуття освіти на рівні не нижче стандартів освіти несуть батьки. За такої форми освіти школа може надавати консультації та проводити оцінювання.
- **педагогічний патронаж** — можливість навчання вашої дитини вдома або за місцем її перебування педагогами з дошкільного закладу чи школи. Така форма освіти для вас буде безкоштовною.

Особливою можливістю для вашої дитини може бути також інклюзивне навчання. Ваша дитина навчатиметься у садочку чи школі разом з іншими дітьми, але за іншою освітньою програмою і за необхідністю — з наданням психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг³⁰.

Порядок зарахування дитини на індивідуальну форму навчання або інклюзивне навчання:

1. Отримати висновок ЛКК про переведення на індивідуальну форму навчання за станом здоров'я;
2. Якщо у вашої дитини є особливі потреби для навчання, наприклад, через тривалу хворобу дитина не може навчатися систематично або у дитини є інші особливості, батьки або один з батьків звертається до інклюзивно-ресурсного центру (далі — ІРЦ) і подає такі документи³¹:
 - заяву батьків (одного з батьків), або, якщо дитині від 16 до 18 років, заяву дитини (форма [тут](#));
 - згоду на обробку персональних даних дитини (форма [тут](#));
 - свої або свій паспорт;
 - свідоцтво про народження дитини;
 - ІПР;
 - форму первинної облікової документації №112/О «Історія розвитку дитини», у разі потреби – довідку психіатра.

Якщо ваша дитина вже навчається у садочку чи школі, ви можете додати психолого-педагогічну характеристику дитини, зошити з рідної мови, математики, таблиці успішності, поведінки та відвідування школи, малюнки, документи щодо додаткових обстежень дитини.

Якщо дитина вже отримувала психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги, також потрібно подати: попередні рекомендації щодо проведення комплексної оцінки; висновок відповідних фахівців про результати надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг із зазначенням динаміки розвитку дитини згідно з індивідуальною програмою розвитку. Інклюзивно-ресурсний центр проводить комплексну оцінку не пізніше, ніж протягом місяця з моменту подання заяви за місцем навчання та/або проживання (перебування) дитини. Графік проведення обов'язково погоджується з керівником закладу освіти, в якому ваша дитина навчатиметься, лікарнею та батьками за два тижні до початку проведення оцінки.

²⁷ Абз. 4 п.6 ст. 7 [Положення про лікарсько-консультативну комісію](#)

²⁸ Ч. 1 ст.9 [Закону України «Про освіту»](#)

²⁹ Ч. 7 ст. 9 [Закону України «Про освіту»](#)

³⁰ Ч. 4 ст. 20 [Закону України «Про освіту»](#)

Психолого-педагогічні послуги - це комплексна система заходів з організації освітнього процесу та розвитку особи з особливими освітніми потребами, що передбачені індивідуальною програмою розвитку та надаються педагогічними працівниками закладів освіти, реабілітаційних установ системи охорони здоров'я, соціального захисту, фахівцями інклюзивно-ресурсного центру.

Корекційно-розвиткові послуги (допомога) - це комплексна система заходів супроводження особи з особливими освітніми потребами у процесі навчання, що спрямовані на корекцію порушень шляхом розвитку особистості, її пізнавальної діяльності, емоційно-вольової сфери та мовлення.

³¹ П. 11, 12, 13, 14 [Положення про інклюзивно-ресурсний центр](#)

Якщо за результатами оцінки у вашої дитини виявили особливі освітні потреби, дитині складають індивідуальну програму розвитку та надають психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги.

Врахуйте, що комплексну оцінку ІРЦ проводить перед зарахуванням дитини до садочка або школи. Для створення нормальних умов для навчання вашої дитини зверніться до ІРЦ заздалегідь, за шість місяців до початку навчального року.

3. До 31 травня подати у школу чи садочок такі документи:

- заяву одного з батьків (зразок [тут](#)) для індивідуальної форми навчання або заяву для зарахування до школи чи садочка (зразок вам дадуть у школі чи садочку);
- за наявності: документ про наявний рівень освіти (табелі успішності або копія свідоцтва про базову загальну середню освіту);
- для дітей з особливими освітніми потребами — висновок ІРЦ;
- копію висновку ЛКК.

Під час навчання вашу дитину можуть звільнити від занять фізкультурою, трудового навчання (технології) та інших протипоказаних предметів. Про це ЛКК вказує в ІПР і видає висновок про звільнення від навчальних предметів³².

За висновком ЛКК дитину можуть звільнити від участі в ЗНО та вступних іспитах під час хвороби та протягом одного року після вилікування³³ або в пунктах проведення ЗНО для вашої дитини можуть створюватись особливі умови³⁴.

Ваша дитина може навчатися при лікарні, в якій перебуває на стаціонарному лікуванні.

Для цього вам потрібно подати до закладу освіти заяву (особисто або усіма можливими засобами зв'язку), а також згоду лікаря, що стан дитини дозволяє навчатися. Ви також можете подати копію висновку про комплексну (чи повторну) психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини, якщо дитина перебуває на обліку в ІРЦ³⁵.

Навчання може проходити у трьох формах:

- при лікарні створюються класи та класи-комплекти, в яких не менше 5 та не більше 12 учнів;
- біля ліжка вашої дитини;
- дистанційно (онлайн)³⁶.

Після того, як вашу дитину випишуть з лікарні, ви отримаєте довідку з оцінками з кожного предмету та описом навчального матеріалу, яким оволоділа дитина. Довідку підписує керівник закладу освіти.

Коли дитина закінчує певний освітній ступінь (4, 9, 11 класів), вона отримує документ про загальну середню освіту відповідно до законодавства³⁷.

Обдарована дитина з інвалідністю може навчатися музиці, образотворчому і художньо-прикладному мистецтву у загальних навчальних закладах або спеціальних позашкільних навчальних закладах безоплатно.

Вища освіта

Діти з інвалідністю вступають до ВНЗ за конкурсом.

Спеціальні умови для здобуття вищої освіти за державним замовленням і за рахунок цільових пільгових державних кредитів надаються дітям з інвалідністю:

- які не здатні відвідувати навчальний заклад,
- у яких є захворювання, зазначені у Переліку захворювань та патологічних станів, що можуть бути перешкодою для проходження зовнішнього незалежного оцінювання,
- яким не протипоказане навчання за обраною спеціальністю.

Умови вступу затверджуються на кожен рік, тому про пільги при вступі ви можете дізнатися на сайті Міністерства освіти і науки України³⁸.

³² Абз. 3 п. 6 [Положення про лікарсько-консультативну комісію](#)

³³ П. 2 [Переліку захворювань та патологічних станів, що можуть бути перешкодою для проходження зовнішнього незалежного оцінювання](#)

³⁴ Детальніше у [Переліку особливих \(спеціальних\) умов, що створюються для осіб з особливими освітніми потребами в пунктах проведення зовнішнього незалежного оцінювання](#)

³⁵ П. 11, 1 [Положення про особливості організації форм здобуття загальної середньої освіти в закладах охорони здоров'я](#)

³⁶ П.2. [Положення про особливості організації форм здобуття загальної середньої освіти в закладах охорони здоров'я](#)

³⁷ П.18 [Положення про особливості організації форм здобуття загальної середньої освіти в закладах охорони здоров'я](#)

³⁸ На 2019 рік дивитись [тут](#)

Права батьків

Право на податкову соціальну пільгу

Батько або матір має право скористатися податковою соціальною пільгою, яка зменшує суму місячного доходу у вигляді заробітної плати для оподаткування податком на доходи фізичних осіб (далі – ПДФО).

Ви отримуєте заробітну плату після утримання із неї податку на доходи фізичних осіб та військового збору (далі – ВЗ)³⁹. Податкова соціальна пільга допомагає зменшити розмір утриманого ПДФО з вашої заробітної плати, і тим самим, збільшити розмір отриманої вами зарплати.

Як це працює

Якщо ваша заробітна плата за одним місцем роботи становить менше розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб станом на 1 січня поточного року, помноженого на 1.4

і заокругленого до найближчих 10 грн., тобто **2 960 грн** у 2019 році, ви можете подати вашому роботодавцю заяву про застосування податкової соціальної пільги.

Якщо у вас більше однієї дитини, розмір заробітної плати, до якої застосовуватиметься податкова соціальна пільга, кратно збільшується. Наприклад, якщо у вас 2 дітей, ви можете звернутися до роботодавця за отриманням пільги за умови отримання заробітної плати у розмірі **5 920 грн**.

Ви, як батьки дитини з інвалідністю, маєте право на податкову соціальну пільгу у розмірі 1 440, 75 грн⁴⁰. Зверніть увагу, що податкова соціальна пільга стосується лише ПДФО і не стосується ВЗ.

Тобто, наприклад, якщо у вас є дитина з інвалідністю і ви в поточному місяці вам нарахували заробітну плату 2 960 грн, ви отримаєте 2 642, 14 грн, а не 2 382,8 грн.⁴¹ Для отримання податкової соціальної пільги ви подаєте роботодавцю такі документи⁴²:

- заяву за формою;
- копію свідоцтва про народження дитини;
- копію пенсійного посвідчення дитини;
- медичний висновок ЛКК.

Трудові пільги

1. Одиноким матерям не мають права відмовляти у прийнятті на роботу через наявність у неї дитини з інвалідністю⁴³;

2. Одинокі матери, яка має дитину з інвалідністю, приймають на роботу без випробувального терміну⁴⁴;

3. Жінку з дитиною з інвалідністю не можуть без її згоди тимчасово переводити на іншу роботу, не обумовлену трудовим договором⁴⁵;

4. Жінка, яка виховує дитину з інвалідністю, має право на скорочену тривалість робочого часу. Для таких жінок на їх прохання роботодавець в обов'язковому порядку встановлює неповний робочий день або неповний робочий тиждень⁴⁶;

5. Тільки за згодою жінки, яка виховує дитину з інвалідністю, її можуть залучати до надурочних робіт⁴⁷ і направляти її у відрядження⁴⁸;

³⁹ Тобто, при заробітній платі у розмірі 2 960 грн., роботодавець утримує 18% ПДФО від 2 960 грн. та 1,5% ВЗ від 2 960 грн., тобто вам виплачує 2 960 - 18% (ПДФО) - 1,5% (ВЗ) = 2 382,8 грн.

⁴⁰ Розмір податкової соціальної пільги обраховується за формулою: 150% x на розмір прожиткового мінімуму працездатної особи на 1 січня поточного року x 50%

⁴¹ ПДФО обраховуватиметься не від розміру заробітної плати, а від 2 960 - 1 440, 75 = 1 519, 25 грн.

⁴² Пп.2 п 5 Порядку подання документів для застосування податкової соціальної пільги

⁴³ ч. 1 ст. 184 Кодекс України про працю

⁴⁴ ч. 3 ст. 26 Кодекс України про працю

⁴⁵ ч. 3 ст. 33 Кодекс України про працю

⁴⁶ ч. 1ст.56 Кодекс України про працю

⁴⁷ ч.3 ст. 63 Кодекс України про працю

⁴⁸ ст. 177 Кодекс України про працю

6. Жінці, яка працює і має дитину з інвалідністю, матері людини з інвалідністю з дитинства підгрупи А І групи, одинокій матері надається щорічно додаткова оплачувана відпустка тривалістю 10 календарних днів без урахування святкових і неробочих днів.

За наявності декількох підстав для надання цієї відпустки її загальна тривалість не може перевищувати 17 календарних днів⁴⁹;

7. Одному з батьків або іншій людині, яка здійснює догляд за дитиною, надається допомога з тимчасової непрацездатності з приводу догляду за дитиною (лікарняний) і складається листок непрацездатності.

Амбулаторне лікування:

- Якщо дитині менше 14 років, листок непрацездатності видається, а допомога виплачується з першого дня хвороби за період, протягом якого дитина за висновком лікаря потребує догляду, але не більш як за 14 календарних днів.
- Якщо дитині від 14 до 18 років, листок непрацездатності видається, а допомога виплачується з першого дня хвороби, але не більш як за три календарні дні, а у виняткових випадках, з урахуванням тяжкості хвороби та побутових обставин — не більш як на 7 календарних дні.

Стаціонарне лікування:

- Якщо дитині менше 14 років, листок непрацездатності видається, а допомога виплачується за весь час перебування у стаціонарі з дитиною⁵⁰.
- Якщо дитині від 14 до 18 років, видається довідка про причину відсутності на роботі, але вона не підлягає оплаті.

8. Роботодавець має у разі необхідності видавати жінкам, які мають дітей з інвалідністю, путівки до санаторіїв та будинків відпочинку безкоштовно або на пільгових умовах, а також надавати їм матеріальну допомогу⁵¹;

9. Працівник, який виховує дитину з інвалідністю, має право звільнитися до закінчення зазначеного терміну, якщо це пов'язано з доглядом за дитиною, без необхідності завчасно повідомляти про дату звільнення за власним бажанням⁵²;

10. При звільненні працівникам, які мають повнолітню дитину з інвалідністю з дитинства підгрупи А І групи, виплачується грошова компенсація за всі невикористані дні щорічної та додаткової відпустки⁵³.

Право дострокового виходу на пенсію

Мати людини з інвалідністю з дитинства, яка виховала дитину до 6 років і має страховий стаж не менше 15 років, може вийти на пенсію у 50 років⁵⁴.

За вибором матері або в разі відсутності матері, якщо дитину з інвалідністю виховував батько, йому призначається дострокова пенсія після досягнення 55 років та за наявності страхового стажу не менше 20 років.

Для дострокового виходу на пенсію мати чи батько дитини з інвалідністю звертається у територіальний орган Пенсійного фонду і подає такі документи⁵⁵:

- заяву про призначення пенсії;
- картку платника податків (крім людей, які через релігійні переконання відмовляються від отримання такої картки і мають про це позначку в паспорті) або свідоцтво про загальнообов'язкове державне соціальне страхування
- документи про стаж;
- для підтвердження заробітної плати відділом персоналізованого обліку надаються індивідуальні відомості про застраховану особу за період з 01 липня 2000 року (додатки 3, 4 до Положення);
- документи про місце проживання (реєстрації) людини;
- свідоцтво про народження дитини та паспорт дитини або свідоцтво про смерть⁵⁶;
- виписку з акту огляду МСЕК про визнання людиною з інвалідністю з дитинства або дитиною з інвалідністю. Якщо дитина визнана дитиною з інвалідністю після досягнення шестирічного віку або дитиною з інвалідністю з дитинства після досягнення вісімнадцятирічного віку, надається відповідно висновок про таке визнання від ЛКК або МСЕК⁵⁷;
- якщо за пенсією звертається батько — заяву матері про згоду на призначення пенсії батьку або документи, що підтверджують відсутність матері (свідоцтво про смерть, рішення суду про визнання її безвісно відсутньою тощо).

⁴⁹ ст. 182-1 Кодекс України про працю

⁵⁰ ч.3 ст. 22 Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування»

⁵¹ ст. 185 Кодекс України про працю

⁵² ч. 1 ст. 38 Кодекс України про працю

⁵³ ч.1 ст. 83 Кодекс України про працю

⁵⁴ П. 3 ч. 1 ст. 115 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування»

⁵⁵ П. 2.1. Порядку подання та оформлення документів для призначення (перерахунку) пенсій відповідно до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування»

⁵⁶ П. 2.17 Порядку подання та оформлення документів для призначення (перерахунку) пенсій відповідно до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування»

⁵⁷ П. 2.18 Порядку подання та оформлення документів для призначення (перерахунку) пенсій відповідно до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування»